

Vestfold og Telemark

FYLKESKOMMUNE

LARVIK KOMMUNE
Postboks 2020
3255 LARVIK

Seksjon for samfunn og plan

Vår dato: 13.01.2023
Deres dato: 28.10.2022
Vår referanse: 22/35705-2
Deres referanse:
Vår saksbehandler: Anne Brinchmann
Njarga

Innspill til varsel om oppstart av planarbeid og høring av planprogram - Kommunedelplan for Naturmangfold - Larvik kommune

Vestfold og Telemark fylkeskommune viser til oversendelse datert 28.10.2022 vedrørende varsel om oppstart av planarbeid og høring av planprogram for kommunedelplan for Naturmangfold i Larvik kommune. Uttalelsesfristen er satt til 16.01.2023.

Varslets bakgrunn

Formålet med planarbeidet er å utarbeide en kommunedelplan for naturmangfold for Larvik kommune. I den forbindelse ber kommunen nå om innspill til planarbeidet og en høringsuttalelse til forslag til planprogram.

Fylkeskommunens roller og ansvar

Vestfold og Telemark fylkeskommune har mottatt varsel om oppstart av arbeid med kommunedelplan i medhold av plan- og bygningsloven (pbl.) § 11-12 og offentlig ettersyn av planprogram i medhold av § 11-13.

Fylkeskommunen skal bidra til at nasjonale og regionale føringer blir fulgt opp i alt planarbeid. Vi har en rolle som regional utviklingsaktør, planmyndighet og som planfaglig veileder. Fylkeskommunens uttalelse gis med grunnlag i mål, prinsipper og anbefalinger, slik de er nedfelt i overordnede nasjonale og regionale styringsdokumenter.

Vestfold og Telemark fylkeskommunes uttalelse er i det videre todelt, en del til varsel om oppstart av planarbeid og en del til det offentlige ettersynet av planprogrammet.

Fylkeskommunens uttalelse til varslet

De siste årene har Vestfold og Telemark fylkeskommune styrket sin satsning på bevaring av naturmangfold. Vi ser det derfor som svært positivt at Larvik kommune har startet opp arbeidet med å utarbeide en kommunedelplan for naturmangfold. Planen er viktig for å sikre viktige naturområder og for å tydeliggjøre naturmangfold som tematikk i arealplanleggingen.

Vestfold og Telemark fylkeskommune vil i punktene nedenfor kommentere på de delene av planforslaget som berører våre ansvarsområder.

Regionale planer og strategier

Regjeringen forventer at kommuner og fylkeskommuner prioriterer arbeidet med å ivareta naturmangfold, jf. St. meld 14 (2015-2016) og naturmangfoldloven §§ 8-12. Satsingen på bevaring av naturmangfold er forankret i flere regionale arealplaner og strategier:

Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA)

Regional plan for bærekraftig arealpolitikk har åtte samfunns mål som ble fastsatt i 2013 da planen ble vedtatt, og som beskriver en ønsket tilstand for Vestfold når planen er gjennomført i 2040. Et av samfunnsmålene omhandler landbruksarealer, natur, kulturlandskap og kulturverdier, hvor målet for naturmangfold er som følger: «De unike og viktigste natur- og kulturmiljøene er sikret varig vern som sammenhengende områder».

Hovedgrepet i RPBA handler om kompakt by- og stedsutvikling. «Gjennom å skape attraktive og livskraftige byer og tettsteder der folk vil arbeide, bo og oppholde seg, hindres spredt arealutvikling og man verner om viktige jordbruks-, natur- og kulturverdier ute i landskapet. RPBA løfter fram oppdelingen av større, sammenhengende naturområder som spesielt utfordrende for naturmangfoldet. Vi anbefaler derfor å inkludere tiltak for å bevare større, sammenhengende naturområder i kommunedelplanen for naturmangfold.

Kommunedelplanen for naturmangfold i Larvik kommune vil kunne bidra til å styrke en ønsket arealutvikling, ved nettopp å synliggjøre naturmangfoldverdiene i kommunen slik at disse tas hensyn til i arealplanleggingen.

Handlingsprogram til RPBA og regional transportplan (RTP) for 2023 - 2026

I det foreslåtte handlingsprogrammet til RPBA og regional transportplan (RTP) for 2023-2026 blir bevaring av viktig natur løftet frem som ett av fire innsatsområder. Her blir det presisert at fylkeskommunen ønsker å redusere klimagassutslipp ved bevisst arealbruk og sette søkelyset på konsekvenser for klima og naturmangfold på grunn av nedbygging av natur og jordarealer.

Regional planstrategi

I regional planstrategi (2019-2023) er bevaring av biologisk mangfold, sårbare arter og karbonrike økosystemer løftet frem som viktige satsningsområder, for å sørge for bærekraftig utvikling for klima og miljø. Artsrike områder med myr og gammelskog er fremhevet som spesielt viktige å bevare, siden de også er gode langsiktige karbonlagre. Fylkeskommunen anbefaler derfor ivaretagelse av myr og gammelskog som tema i kommunedelplanen.

Regional plan for kystsonen i Vestfold

Regional plan for kystsonen i Vestfold har som mål å utvikle Vestfoldkystens natur-, kultur-, nærings- og rekreasjonsverdier til beste for befolkningen i Vestfold og tilreisende. Kystsoneplanen skal i tråd med Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen, bidra til at det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser i strandsonen og at unødvendig bygging langs sjøen unngås. Planen har et spesifikt mål som handler om å styrke naturmangfoldet i kystsonen.

Det pågår nå arbeid med en revisjon av kystsonenplanen for Vestfold og utarbeidelse av en kystsonenplan for Telemark. I forbindelse med dette arbeidet gjør fylkeskommunen et grundig arbeid med å få oversikt over både kartlegging, pågående prosjekter og problemstillinger i kystområdene, blant annet i forhold til tema naturmangfold. Tilstanden i Oslofjorden er ett av temaene som har fått større fokus enn da gjeldende plan ble utarbeidet, og som vil være viktig at Larvik kommune også tar stilling til i arbeidet med kommunedelplanen for naturmangfold i Larvik.

Vi ser gjerne at vårt arbeid i forbindelse med kystsonenplanen kommer kommunen til nytte i forbindelse med planarbeidet.

Regional vannforvaltningsplan for Vestfold og Telemark vannregion for planperioden 2022-2027
Vannforvaltningsplanen beskriver tilstand, påvirkninger og miljømål for alle fylkets vannforekomster. I vannforvaltningsplanens vedlegg nr.7 ligger det generelle retningslinjer for arealplanlegging som kan påvirke vannmiljø. Vi mener at implementering av de foreslåtte retningslinjene vil bidra til arealplanlegging som hensyntar vannmiljøet og med det også bidra til å bevare livsgrunnlaget til mangfoldige arter. Denne lenken kan brukes for å komme til vannforvaltningsplanen og dens vedlegg: [Regional vannforvaltningsplan 2022-2027 Vårt verdifulle vann \(vannportalen.no\)](#).

Arealnøytralitet

Vestfold og Telemark fylkeskommune arbeider for å nå et mål om full arealnøytralitet innen 2030.

Skal vi stanse tapet av naturmangfold og redusere klimagassutslipp som følge av arealbruksendringer, må vi bli arealnøytrale. Arealnøytralitet betyr netto null tap av natur, og medfører at vi må gjenbruke og fortette allerede utbygde arealer fremfor å bygge ned mer natur.

Et arealregnskap viser faktisk arealutvikling. Det kan vise både dagens situasjon og endringer over tid, og kan benyttes for å synliggjøre måloppnåelse med hensyn til nedbygging. Et arealbudsjetts derimot, gir oversikt over planlagte endringer i arealer og viser utbyggingspotensialet i eksisterende planer. Arealbudsjett kan brukes til å synliggjøre hvilke typer areal som foreslås omdisponert til utbyggingsformål, bidra til økt bevissthet om konsekvensene av arealendringer, og hindre tap og nedbygging av særlig verdifulle arealer.

Utforming av et arealbudsjetts vil være et viktig verktøy på kommunalt nivå i forbindelse med rullering av kommuneplanens arealdel eller i vurderinger av foreslåtte reguleringsplaner. Tema arealnøytralitet bør drøftes i arbeidet med kommunedelplanen for naturmangfold, og kommunedelplanen bør fastsette føringer for videre arealbruk i kommunen. En evaluering av naturområder som allerede er avsatt til byggeformål i kommuneplanen bør vurderes gjennomført med tanke på verdier knyttet til naturmangfold.

Strategi for naturmangfold

I Regional planstrategi 2020-2024 (RPS) er det vedtatt at fylkeskommunen skal utarbeide en strategi for naturmangfold:

«Formålet med strategien er å bidra til å nå målene om å bevare naturmangfoldet. De viktigste utfordringene når det gjelder å ta vare på naturmangfoldet er knyttet til arealforvaltning, utslipp/forurensning og klima og her finnes det regionale planer som langt på vei ivaretar dette. Arbeidet og innsatsen må imidlertid styrkes slik at naturmangfoldet i større grad blir ivaretatt.»

Strategien skal sammenstille kunnskapen om viktige naturkvaliteter i regionen, gi en analyse av eventuelle kunnskapsbehov og i et regionalt og nasjonalt perspektiv bidra til å sette fokus på de naturkvalitetene kommunene i Vestfold og Telemark har et særlig ansvar for å ivareta i framtiden.»

Arbeidet med fylkeskommunens strategi for naturmangfold er i en oppstartfase, og vil gå parallelt med Larvik kommunes arbeid med kommunedelplan for naturmangfold. Dette innebærer muligheter for dialog og kunnskapsutveksling underveis i prosessen som kan være nyttig for begge parter.

Barn og unge

Hensynet til barn og unge er sterkt forankret i lovverket og nasjonale retningslinjer, jfr. plan- og bygningsloven §§ 1-1, 3-1, RPR- barn og unge pkt. 4 og 5 samt forvaltningsloven § 17.

Vi ser at barn og unge er nevnt spesielt i forbindelse med medvirkning til planarbeidet, og at man vil bruke barnetråkkregistreringer for å sikre nærturområder til skoler og barnehager. Dette er fint, og understøttes av veileder for kommunedelplaner for naturmangfold, hvor det nevnes spesifikt at man ved kartlegging av lokalt viktig naturmangfold kan velge å inkludere områder der naturmangfoldet har verdi i en kontekst, for eksempel som uteområde til skoler eller barnehager.

Jordvern

Det anbefales å involvere kommunens landbruksforvaltning (jord og skog) fra starten av planarbeidet og sikre deltakelse i hele planprosessen. Det samme anbefales med landbrukets grunneier- og næringsorganisasjoner. Det bør komme tydelig frem hva en slik plan har av konsekvenser for utøvelse av landbruksnæring (jord, skog og utmark).

Viltforvaltning

Vi ser det som svært positivt at Larvik kommune vil utforme en kommunedelplan for naturmangfold hvor det også er fokus på vilt. Fylkeskommunen stiller seg positive til å delta i en referansegruppe i forhold til vilt.

Fylkeskommunens uttalelse til det offentlige ettersynet av planprogrammet

Planprogrammet gir en god oversikt over planarbeidets målsetninger. Vi savner likevel en nærmere beskrivelse av planens innhold, og hvilke tema eller utfordringer knyttet til ivaretagelse av naturmangfold som er særlig relevante for Larvik og som bør drøftes i planen.

Avslutningsvis

Vestfold og Telemark fylkeskommune har ut ifra regionale og nasjonale interesser, ingen ytterligere kommentarer til varslet om oppstart av planarbeid, og offentlig ettersyn av planprogrammet.

Med hilsen

Gerd-Louise Wessel
plankoordinator

Anne Brinchmann Njarga
rådgiver
anne.njarga@vtfk.no

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Saksbehandler

Gerd-Louise Wessel - koordinering/planfaglig	tlf. 924 07 389	e-post: gerdlouise.wessel@vtfk.no
Anne Brinchmann Njarga – planfaglig	tlf. 928 08 207	e-post: anne.njarga@vtfk.no
Lasse Asmyhr - idrett, friluftsliv og vilt	tlf. 98 86 45 99	e-post: lasse.asmyhr@vtfk.no
Karl-Otto Mauland - landbruk og reiseliv	tlf. 333 44 237	e-post: karlotto.mauland@vtfk.no
Lotte Thommesen – klima og miljø	tlf: 40621733	e-post: lotte.thommesen@vtfk.no
Mikael Andreas Sætre - klima og miljø	tlf. 40196855	e-post: mikael.andreas.satre@vtfk.no

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
LARVIK KOMMUNE		Postboks 2020	3255 LARVIK

Kopimottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
STATENS VEGVESEN		Postboks 1010 Nordre Ål	2605 LILLEHAMMER
STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK		Postboks 2076	3103 TØNSBERG